

LIIKUNTA-
PÄÄKAUPUNKI

JYVÄSKYLÄ

SELVITYS:
Uimarantapalveluiden nykytila
ja kehittämistarpeet

Kuva: Tero Takalo-Eskola

Sisällys

1. Jyväskylän uimarannat kartalla.....	3
2. Selvitystyön tarkoitus ja toteutustapa	4
3. Jyväskylän nykyiset uimarantapalvelut lukujen valossa	5
4. Nostoja syksyn 2024 uimarantakyselyn tuloksista	6
5. Yhteenveto uimarantaverkoston nykytilasta	
– keskeiset vahvuudet ja kehittämistarpeet.....	9
6. Toimenpide-ehdotukset	10

Uimarantapalveluiden nykytila ja kehittämistarpeet -selvitys

Tekijät: Selvityshankkeen työryhmä ja North Sport Consultingin asiantuntijat Jan Norra ja Ari Karimäki

Kuvat: Jyväskylän kaupunki

Ulkoasu ja taitto: Pirjo Uusitalo-Aura // North Sport Consulting Oy 2025

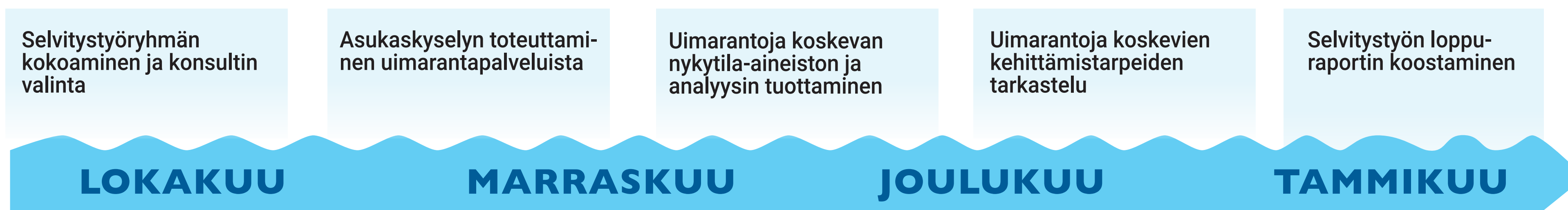
2. Selvitystyön tarkoitus ja toteutustapa

Uimarannat ovat Jyväskylässä pitkäjänteisesti toteutetun liikuntabarometrin perusteella suosituimpia liikkumisympäristöjä kaupunkilaisten keskuudessa. Ainoastaan kevyen liikenteen väylät ja ulkoilureitit ovat yleisemmin käytettyjä. Uimarannat ovat siten tärkeitä palveluita kaupunkilaisille ja niihin liittykin monenlaisia arvoja kaupunkilaisten liikunnan ja hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta.

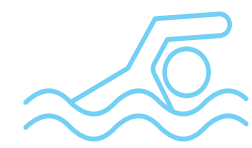
Vesiliikuntaan liittyvien erilaisten harrastusmahdollisuuksien lisäksi uimarantapalveluihin yhdistyy useilla kaupungin rannoilla monenlaisia pallopelejä ulkokuntoilumahdollisuuksia. Uimarannoilla itsessään tapahtuvan liikunnan harrastamisen lisäksi niille kuljetaan kesäaikoina pääosin kävellen tai pyörillä, joten ne ovat myös tärkeitä arkiliikkumisen innostajia. Erittäin tärkeä merkitys uimarannoilla on myös eri-ikäisten ihmisten uimataidon harjoittamisen kannalta, mikä useiden järvien kaupungissa on olennainen kansalaistaito. Jyväskylän alueella on peräti 331 järveä, joiden rannoilla on yhteensä 36 kaupungin ylläpitämää uimarantaa. Suomen kunnista ainoastaan Kuopion kaupungilla on tarjolla laajempi uimarantaverkosto.

Uimarannat ovat siten eittämättä yksi liikuntapääkaupunki Jyväskylän valtiokorteista, joista kannattaa pitää huolta myös tulevaisuudessa. Tämän selvitystyön tarkoituksena on ollut luoda kokonaiskuvaa Jyväskylän uimarantapalveluiden nykytilasta sekä lähitulevaisuuden keskeisimmistä kehittämistarpeista. Yhtenä keskeisenä pontimena tehdyille selvitystyölle on ollut näköpiirissä olevat kaupungin palveluihin kohdistuvat säästöpainot, jotka tuovat haasteita myös uimarantapalveluiden tuottamiseen osana liikuntapalveluiden laajaa kokonaisuutta.

Selvitystyö on tehty Jyväskylän kaupungin liikuntapalveluista kootun asiantuntijaryhmän sekä North Sport Consulting asiantuntijayrityksen yhteistyönä. Osana selvitystä toteutettiin mm. kaupunkilaisille suunnattu uimarantakysely sekä tehtiin laaja uimarantakohtainen nykytilatarkastelu. Selvitystyön vaiheistus ja kulku on kuvattuna alla.

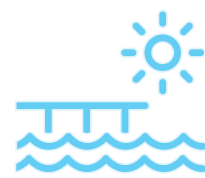

3. Jyväskylän nykyiset uimarantapalvelut lukujen valossa

36 uimarantaa

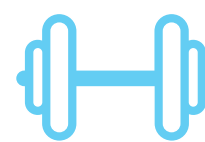
- Suomen kunnista toiseksi eniten uimarantoja
- Kaikilla uimarannoilla perusvarustuksena pukukopit ja wc:t
- Kaikkien uimarantojen vedenlaatua seurataan säännöllisesti uimarantakauden aikana ja vedenlaatu luokiteltu erinomaiseksi
- Uimarantojen ylläpitokulut n. 320 000 € / v.

**22
rannalla
laituri**

**4
rannalla
hyppytorni**

**4 rannalla
ulkokuntoilu-
paikka**

**5 rannalla
talviuinti-
paikka**

**9 rannalla
rantalentopallokenttä**

**1 koirien
uintipaikka**

Kuva: Jaana Pinson

Hyppytorni Myllylammen uimarannalla

Kuva: Tero Takalo-Eskola

Ulkokuntoilu- ja rantalentopallokenttä Tuomiojärven uimarannalla

4. Nostoja syksyn 2024 uimarantakyselyn* tuloksista

YLEISTÄ UIMARANTOJEN KÄYTÖSTÄ

Kyselyn perusteella 3 eniten käytettyä uimarantaa:

1. Tuomiojärven uimaranta (22% vastaajista käytti kesällä 2024)
2. Köhniön uimaranta (10% vastaajista käytti kesällä 2024)
3. Viitaniemen uimaranta (10% vastaajista käytti kesällä 2024)

Vastaajista pääosa on uimarantapalvelujen aktiivisia käyttäjiä

- Lähes 70% vastaajista kertoi käyneensä uimarannoilla kesän aikana yli 10 kertaa.

Uimarantoja käytetään pääosin yhdessä lähipiirin kanssa

- Vastaajista 57% ilmoitti käyvänsä rannoilla yleensä perheenjäsenten kanssa ja hieman yli 10% ystävien kanssa.
- Noin kolmasosa vastaajista ilmoitti käyvänsä uimarannoilla yleensä yksin.

Uimarannoille kuljetaan yleisimmin kävellen tai pyörällä

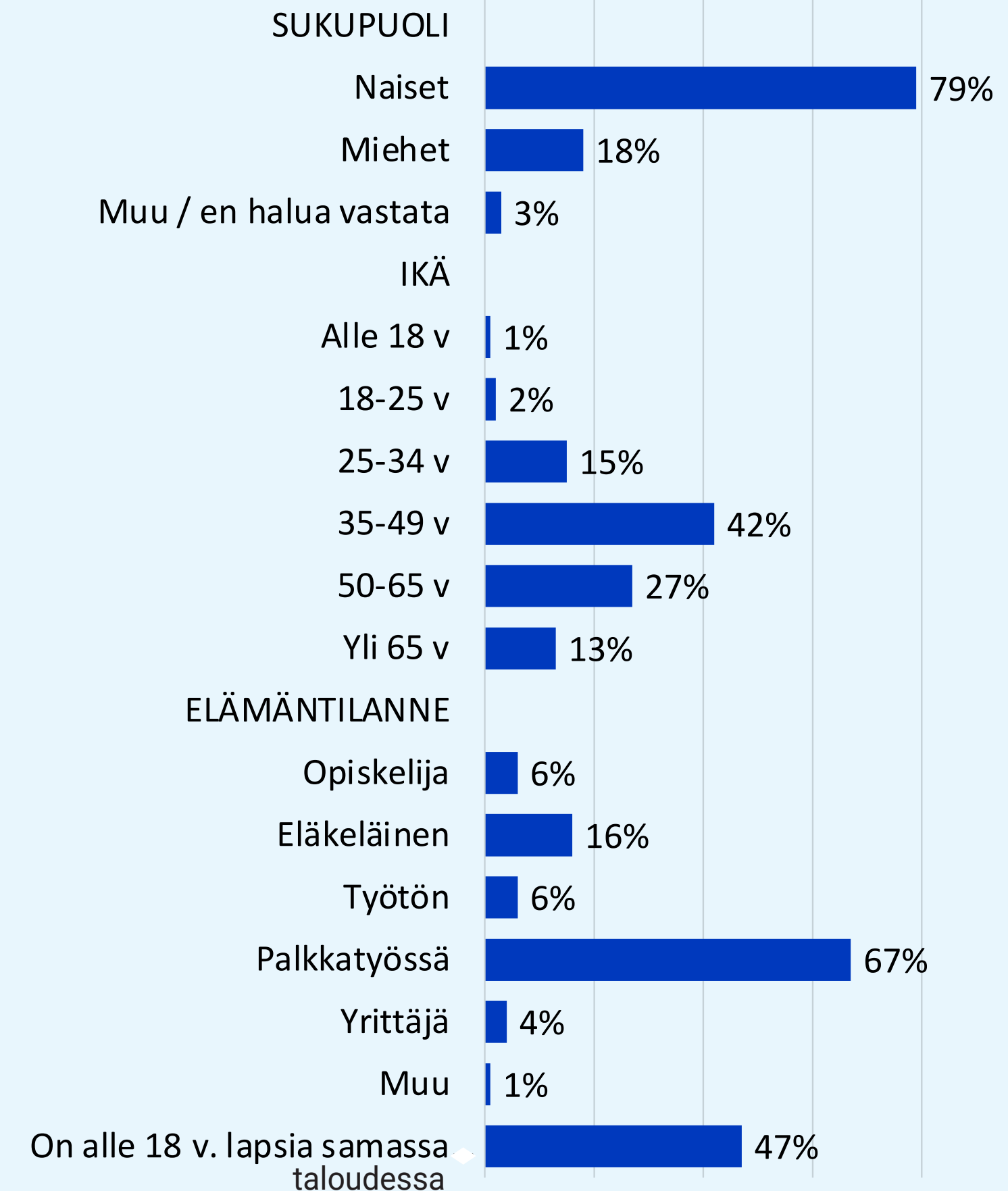
- n. 40% vastaajista kulki uimarannoille yleensä kävellen.
- n. 30% vastaajista kulki uimarannalle yleensä polkupyörällä.

Uimarantojen oheistoimintoja käytetään varsin aktiivisesti, mikäli niitä on tarjolla

- Noin viidesosa kävijöistä ilmoitti harrastavansa rannoilla pelailua tai kuntoilua, jos rannalla on pelikenttä tai kuntoilupaikka.

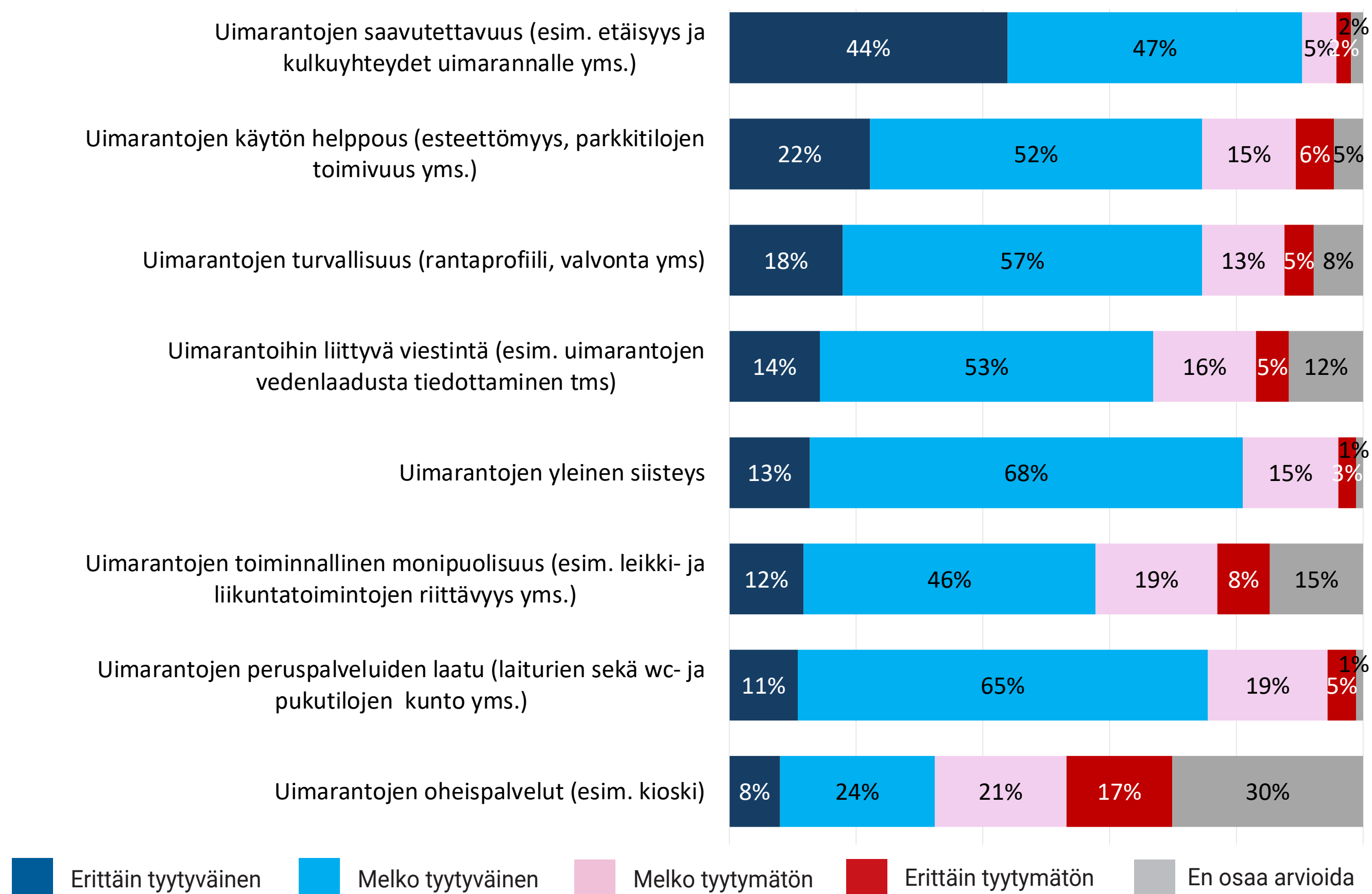
* Kysely toteutettiin kaikille avoimena nettikyselynä loka-marraskuussa 2024. Kyselystä tiedotettiin kaupungin verkkosivuilla ja sosiaalisen median kanavilla. Kyselyyn vastasi yhteensä 655 asukasta.

TAUSTATIETOJA KYSELYN VASTAAJISTA (n 655)

4. Nostoja syksyn 2024 uimarantakyselyn tuloksista

ASUKKAIDEN TYYTYVÄISYYS UIMARANTAPALVELUIHIN*

Kyselyosion pääviestit:

- Kyselyssä positiivista palautetta saatiin selvästi yleisimmin Jyväskylän uimarantojen hyvästä saavutettavuudesta. Tämän osalta tyytyväisiä nykytilanteeseen oli yli 90% vastaajista.
- Uimarannoista saatiin pääosin myönteistä palautetta. Pääosaan arvioiduista asioista yli 2/3 vastaajista oli vähintäänkin melko tyytyväisiä.
- Eniten (37 %) tyytymättömyyttä kohdistui uimarantojen oheispalveluihin. Tyytymättömyyttä (27 %) koettiin olevan myös uimarantojen toiminnalliseen monipuolisuuteen liittyen.
- Uimarantapalveluiden nykytila-arvioissa ei ollut merkittäviä eroja eri sukupuolten tai ikäryhmien välillä. Joskin nuorempien vastaajien joukossa korostui hieman vanhempia vastaajia yleisemmin tyytymättömyys rantojen oheispalveluihin, toiminnalliseen monipuolisuuteen sekä uimarantapalveluista viestimiseen.

* Kysymys: Kuinka tyytyväinen olet pääasiallisesti käyttämiisi Jyväskylän uimarantoihin alla olevista näkökulmista?

4. Nostoja syksyn 2024 uimarantakyselyn tuloksista

ASUKKAIDEN KEHITTÄMISTOIVEITA UIMARANNOILLE

Avoimissa vastauksissa useasti esiin nousseita teemoja:

Vessojen ja pukukoppien parannus:

WC- ja pukutilojen siisteyteen, käytettävyyteen ja aukioloon kaivattiin parannuksia. Katetut pukukopit ja esteettömyyden huomiointi toistuivat usein kehitysehdotuksena.

Parkkipaikkojen lisääminen:

Useilla uimarannoilla kehityskohteenä mainittiin parkkipaikkojen lisääminen: parkkitilat eivät riitä etenkin ruuhkaisina kesäpäivinä. Tähän liittyi myös tarve selkeämmille opasteille.

Talviuintipaikkojen kehittäminen:

Toiveina toistuivat paremmat olosuhteet talviuimareille, parantamalla valaistusta, pukukoppeja, ja kulkureittejä mm. turvallisuuden näkökulmasta.

Laitureiden parannukset:

Monet rannat kaipaavat lisää tai parempia laitureita sekä uimatikkaiden asentamista turvallisuuden ja käytettävyyden parantamiseksi.

Roska-astioiden tyhjennys ja yleinen siisteys:

Roska-astioiden riittävyys ja niiden tyhjennys erityisesti helteisinä päivinä nousivat esiin. Myös erilainen muu epäsiisteys, kuten rannoilla olevat graffitit, häiritsivät osaa käyttäjästä.

Tupakointikiellot ja yleinen järjestyksenvalvonta:

Toiveina oli tupakointikieltojen laajentaminen kaikille rannoille, näkyvät kieltokyltit sekä parempi valvonta.

Kyselyosion pääviestit:

- Pääosa saaduista kehittämistoiveista liittyi uimarantojen ydinpalveluiden laadun kehittämiseen, kuten wc-tilojen, pukukoppien, laitureiden ja parkkipaikkojen parantamiseen. Yleensä toive liittyi vastaajan omaan lähirantaan.
- Kehittämistoiveet liittyivät myös uimarantojen yleiseen siisteyteen ja viihtyisyyteen, kuten jätehuollon parantamiseen tai uimarantoihin liittyvien käyttäytymissääntöjen kehittämiseen, kuten rannoilla tupakoinnin kieltämiseen.
- Merkittävässä osassa vastauksia toivottiin myös talviuintipaikkojen kehittämistä, mikä selittynee osin talviuimareiden korostuneessa määrässä vastaajajoukossa.
- Kehittämistoiveissa ei ollut merkittäviä eroja eri vastaajaryhmien välillä, mutta nuorempien vastaajien joukossa oli yleisemmin erityyppisiä toiveita uimarantojen erilaisen oheispalveluiden lisäämiseen, kuten kioski- / kahvila-toiminta, liikunta- ja leikkipaikat, hyppytornit, rantasuihkut yms.

5. Yhteenveto uimarantaverkoston nykytilasta – keskeiset vahvuudet ja kehittämistarpeet*

VAHVUUDET

- Uimarantaverkosto hyvin kattava
 - rantoja kaikilla kaupungin suuralueilla.
- Rantojen uimavesi laadultaan erinomaista ja vedenlaatua seurataan kaupungin kaikilla rannoilla.
- Rantojen perusvarustelu, pukukopit, WC:t ja vesipelastusvälinestö, pääosin hyvässä kunnossa.
- Useilla uimarannoilla toimivia ja suosittuja lisäpalveluja, muun muassa rantalentopallokentät ja ulkokuntoilupaikat.
- Suurin osa rannoista hyvin saavutettavissa kävely- ja pyöräteitä käyttäen.
- Kaupungissa useita yhdistysten operoimia ja hyvin toimivia talviuintipaikkoja.

KEHITTÄMISTARPEET

- Uimarantapalveluista puuttuu laatutasoluokittelu, mikä selkiyttäisi uimarantaverkoston kehittämistä ja ylläpidon suunnittelua.
- Uimarantoihin liittyvät erilaiset vaatimukset kasvaneet, muun muassa turvallisuus, laatutaso, uimarantakauden kesto, mikä tuottaa haasteita nykyisen laajuisen verkoston ylläpitämiselle huomioiden kaupungin palveluihin kohdistuvat säästöpainheet.
- Osassa uimarantoja laitureiden kunto heikko ja lisäksi verkostossa laatutasoon liittyviä tunnistettuja kehittämistarpeita:
 - Esteettömän uimarannan puuttuminen uimarantaverkostosta
 - Rantavalvonnan toimintaolosuhteisiin ja laajentamiseen liittyvät haasteet
 - Kioski/kahvilatoiminnan mahdollistaminen nykyistä useammilla rannoilla
 - Saunalla varustettujen talviuintipaikkojen kysyntään vastaaminen

* Nykytilan kokonaistarkastelu tehty selvitystyöryhmän toimesta hyödyntäen uimarantakyselyn tuloksia ja muuta liikuntapalveluiden tausta-ainestoa.

6. Toimenpide-ehdotukset

Selkiytetään uimarantapalveluiden kehittämistä ja ylläpitoa ottamalla käyttöön v. 2025 alla oleva rantaluokittelu.

Kaupungin pääuimarannat

- **Hoitoluokka I**
- Uimarantakausi 15.5.-31.8.
- Uimarannat, joissa on perusvarustelun lisäksi erilaisia lisäpalveluita (esim. rantavalvonta erikseen määriteltävän ajan, talviuintimahdollisuus, kuntoilu- ja leikkipaikkoja) tai erityispanostuksia esimerkiksi rannan esteettömyyteen liittyen.
- Lisäkritereinä myös uimarannan mahdolliset kaupunkikuvalliset ja / tai matkailulliset erityisarvot.

Alueelliset pääuimarannat

- **Hoitoluokka II**
- Uimarantakausi 1.6.-15.8.
- Uimarannat, joihin hyvä saavutettavuus valtaosalta kaupungin asuinalueilta.
- Palvelutasona uimarannan perusvarustelu, laituri sekä mahdollisuuksien mukaan erilaisia lisäpalveluita.

Paikalliset uimarannat

- **Hoitoluokka III**
- Uimarantakausi 1.6.-15.8.
- Täydentävät uimarantaverkostoa paikallisesti tai jonkin erityispiirteensä näkökulmasta. Palvelutasona uimarannan perusvarustelu, WC- ja pukutilat.

Uimapaikat

- Rantakohteet, joita kaupunki ei ylläpidä ja joissa ei ole kaupungin tarjoamaa uimarantavarustusta mutta joita saa omalla vastuulla käyttää uimiseen.

Kehitetään ja tarvittaessa tiivistetään uimarantaverkostoa huomioiden uimarantojen kävijätarpeet, käytössä olevat resurssit sekä uimarantojen alueellinen saavutettavuus.

Parannetaan uimarantojen laatutasoa hyödyntäen uimarantaluokittelua. Päätoimenpiteinä vuosina 2025–2030 muun muassa:

- Toteutetaan esteetön uimaranta Jyväskylään.
- Kehitetään kaupungin pääuimarantoja mm. parantamalla rantavalvonnan työskentelyolosuhteita ja kehittämällä rantojen lisä- ja oheispalveluita (muun muassa kioskitoiminta).
- Selvitetään mahdollisuudet saada pääuimarannoille vesivessat ja suihkut.
- Kunnostetaan uimarantojen laitureita ja muita rantavarusteita erillisen korjaussuunnitelman pohjalta.

Vahvistetaan uimarantojen roolia osana kaupunkistrategian Liikuntapäika-kaupunki-kärkeä

- Toimenpiteinä muun muassa uimarantojen ilmeen kehittäminen, esimerkiksi uimarantojen opastaulut, sekä aktiivinen ulkoinen viestintä kaupungin laadukkaista uimarantapalveluista.

Lisätään uimarantapalveluiden kehittämisen suunnitelmallisuutta.

- Toimenpiteinä muun muassa poikkihallinnollisen yhteistyön edelleen vahvistaminen liikuntapalveluiden ja kaupunkirakenteen palvelualueen välillä sekä kehittämällä uimarantapalveluiden seurantaan liittyviä järjestelmiä ja toimintamalleja, esimerkiksi uimarantakyselyn uusiminen lähivuosina.

SELVITYSTYÖN ASIAANTUNTIJARYHMÄ

Jyväskylän liikuntapalvelut

suunnittelupäällikkö Eeva Simula
liikuntapaikkapäällikkö Markus Virtanen
liikuntapaikkamestari Jarmo Saikkonen,
kunnossapitovastaava Arto Terho
suunnittelija Noora Kakko
korkeakouluharjoittelija Vesa Kortelainen

North Sport Consulting Oy

Jan Norra
Ari Karimäki

Polkupyöräparkkeja, johon pyörän saa kytkettyä. Lukittavia tavaroiden säilytyskaappeja tms. (mies, 35-49v.)

Toivoisin, että jatkossakin Jyväskylä ylläpitäisi uimarantoja mahdollisimman monella asuinalueella jotta ne ovat saavutettavissa kävellen ja pyöräillen eikä vain autoillen kuten monessa muussa kaupungissa (mies, 35-49v.)

Lisää valvontaa. Uusia kuntoiluvälineitä kaikille uimarannoille (nainen, yli 65v.)

"Rannoille Popup kahvilat tai joku kiertävä kioskipyörä ois bonus mistä sais jätskiä" (nainen, 35-49 v.)

Kieltäisin uimarannan läheisyydessä tupakanpolton. Savu haittaa kovasti. (mies, yli 65v.)

Hypytorneja, erityisesti Jyskään 5 metrin taso (mies, 18-24v.)

Kaipaisin talviuintipaikkojen yhteyteen saunaa (nainen, 35-49v.)

Pukukopit siistimmäksi, raikkaammiksi ja tyylikkäämmiksi (nainen, 35-49v.)

Olisi hienoa, jos päivitetty sinilevä-tilanne olisi näkyvissä kaupungin nettisivuilla (nainen, 35-49v.)